

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:
Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.
Telefon:
Szerk. és kiadóhivatal
9-77
E. N. Sz. — — — 2-28
Egyes szám ára pályá-
adváron és vidéken 5 lej
Bukarestben is 5 lej

UJ KELET

1. Kamassetter Nöbör
D. A. P. E. S. P.
Eztől 2. 11. 8.

POLITIKAI NAPILAP

ELOFIZETESI ARAK

Romániában	
Egész évre	— — 1150
Félévre	— — 600
Negyedévre	— — 320
Egy hónapra	— — 110
*	
Csehszlovákiában	
Egy hónapra	Ck 40—
Egyes szám	— — 3—

1927 június 6 Hétfő

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 124 szám

5687 Szíván

Averescu tábornok lemondott, a király Barbu Stirbey herceget dezignálta a nemzeti kormány miniszterelnökévé

A koalíciós kormányban a néppárton kívül valamennyi párt résztvesz
— Az Uj Kelet bukaresti tudósítójának esti telefonjelentése —

Averescu miniszterelnök ma délután négy órakor Scrobistealban megjelent a királynál és közölte vele, hogy a nemzeti kormány megalakítására irányuló kísérletei csődöt mondtak, egyszersmind benyújtotta lemondását és mandátumát az uralkodó rendelkezésére bocsátotta. Öfelsége a lemondást tudomásul vette.

E pillanattól kezdve az Averescu-kormány az ország ügyeinek hivatalnokszerű vezetője mindaddig, míg az új kormány meg nem alakul. Öfelsége a koncentrációs kabinet megalakításával Barbu Stirbey herceget bízta meg.

Délután hat órakor Averescu tábornok megjelent a minisztertanácsban és beszámolt az uralkodónál tett látogatásáról. Közölte a minisztertanácsal, hogy az uralkodó a lemondását elfogadta és Barbu Stirbey herceget bízta meg a koalíciós kormány megalakításával. A nemzeti kormányban valamennyi párt résztvesz, kivéve a néppártot.

Bukarestben a kormány lemondásának híre nagy izgalmat keltett. A lapok egymásután ontják a különkiadásokat.

Stirbey herceg holnap reggel kezdi meg tárgyalásait a pártvezérekkel. Amennyiben koalíciót nem sikerül létrehozni, úgy liberális színezetű kormányt alakít.

A kormány lemondása előtt a bukaresti lapok különböző kombinációkat kolportáltak, E jelentéseket, amely a belpolitikai krízis hangulatát tükrözték vissza kronologikus sorrendben itt ismertetjük:

Délelőtti jelentések

Bukarest, június 5. (Rador.) Az „Universul” és „Dimineata” szerint Averescu miniszterelnök ma átnyújtja a királynak lemondását, rámutatva arra, hogy a nemzeti kormány alakítása, a tegnapi esti konferencia meghiusulása folytán, nem lehetséges. Az uralkodó — e lapok szerint — még ma este más politikust bíz meg a kabinetalakítással.

Bratianu Jonel ismételt tanácskozások után tegnap este Buftéaba utazott, ahonnan ma visszatért a fővárosba.

Averescu megváltoztatja elhatározását?

A „Cuvantul” legújabb rovatában közli, hogy a politikai helyzet komplikálódott, amennyiben a kormány tagjai minisztertanácsra ültek

(București-Bukarest, június 5. Rador.) Ma délután a kormány tagjai minisztertanácsra ültek össze Averescu elnökletével, aki ismertette a belpolitikai helyzetet és a válság összes fázisainak lefolyását egész a pártvezérek tanácskozásáig. A minisztertanács felhatalmazása alapján a miniszterelnök ma délután Scrobisteaba utazott, ahol beszámolt a királynak lépései eredményéről. A minisztertanácsot félkettőkor felbeszakitották és este folytatják a miniszterelnök visszatérése után.

A „Politica” című lap szerint a miniszterelnök lemondása után manifesztumot intéz az országhoz, közölve, hogy visszavonul a politikai élettől és egyúttal felszólítja párthíveit, lépjenek be a nemzeti parasztpártba. A lap úgy tudja, hogy Averescu tábornok már a nemzeti kormány eszméjének felvetése alkalmával le akart mondani, azonban párthívei kérésére vállalta, hogy ő maga kísérel meg egy ilyen kormányt.

A „Romania” a következő kommunikét közli: A nemzeti parasztpárt elnöki tanácsa meghatalmazta Maniu Gyulát, hogy a válság fejleményeinek megfelelő intézkedéseket tegyen. A párt állandó bizottsága összeült. Egyes lapok tévesen közölték a nemzeti parasztpárt álláspontját és még bizonyos feltételekről is beszámoltak, amelyeket a párt egy nemzeti kormányval szemben felállított. Ezzel szemben a valóság az, hogy

a nemzeti parasztpárt elfogadta a nemzeti kormány eszméjét, semleges személy elnökségével és tiszta, szabad választások garantálásával,

minden más közölt feltétel kombináció és messze áll a valóságtól.

A miniszterelnök nem nyújtja be ma lemondását a királynak, hanem már tegnap este bejelentette, hogy hétfőn jelenik meg audiencián,

mert vasárnap a néppárt értekezletet tart és a miniszterelnök be akarja várni pártja döntését. Averescu hétfőn bejelenti a királynak, hogy egy őszinte és reális nemzeti kormány alakítása erkölcsi és politikai lehetetlenség.

A kormánynak pedig nem áll szándékában lemondani, ha nemzeti kormány nem jöhet, mert nem látja indokoltnak azt, hogy erős többségre támaszkodó kormányát más pártkormánynak adja át.

Averescu tábornok ma délelőtt 11 órára minisztertanácsot hívott össze.

A „Dimineata” szerint Titulescu rövidesen az országba érkezik.

Az „Adeverul” szerint Titulescu holnap Bukarestbe érkezik és bizonyos körök szerint megbízást fog nyerni kormányalakításra.

Az „Adeverul” beszámol arról is, hogy Averescu tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Mihalacheval, Garoflid pedig 11 órától reggel 5-ig tanácskozott Maniuval, Vajdával és Mihalacheval. Garoflid ez alkalommal mégegyszer felajánlotta a nemzeti pártnak, egyezzen meg a néppárttal. A nemzeti parasztpárt vezetői azt felelték, hogy

ezt csak abban az esetben teszik meg, ha a megalakítandó új kormányban Maniu lesz a miniszterelnök és a belügyi és külügyi tárcát is a nemzeti parasztpárt kapja, Gogának ellenben távoznia kell a kabinetből.

Hetek ünnepe

Hétszer hét nappal a szabadság ünnepe után ime itt a kötélbék ünnepe. Hétszer hét nappal a szolgaságból való szabadulás után alkotmányt kapott a pusztában bolygó zsidó nép, örökérvényű alkotmányt, a Tórát. A könyv, amely az országot igéri és az életet, csodálatos módon inkább megtartja a zsidóságot az életnek, mint az ország. Mert csodálatos könyv ez, csodálatos törvényekkel. Negyedfél évezred sem tudta megemészteni, elavulttá tenni, holott Szináj óta nemcsak népek merültek el, de erős ércbe és márványba vésett törvények is. Hol vannak Solon és Licurgus böles törvényei? Hol vannak a köztársasági Róma és hol az Augustusok törvénykönyvei? Hol a középkor kemény és sanyargató rendeletei? Néhol a törvény egy időben tünt el a néppel, amely alábukott az örvénybe, mint a megsebzett, vagy elaggott madár. De néhol megmaradt a nép, hiszen élnek a frankok, élnek a germánok, élnek az angol-szlovák, élnek az oroszok, de élnek-e még évszázados törvényeik? El kellett pusztulniuk az idővel, mert a népek élete így kívánta: új meg új törvényeket követelt ez az élet a századok folyamán, néha még századok sem kellett, egy-két évtized elavította a törvényt, amelyre az előbbi nemzedéknek esküdni kellett.

Holott ezek a törvények és évszázadok születési, hosszú időközön értek, amíg köbe, fába, papírosra kívánczoltak. És az a törvény, amely a zsidó népnek léte és életadó talaja lett, lázas sietséggel adódott hétszer hét nappal a szabadulás után. És törvény ma is és alkotmány ma is, élete összetartója a népnek ma is, mert isteni ez a kinyilatkoztatás és szőlőökridőkre.

Nem csupán a vallás ünnepe ez a sevuth ünnepe, a Tóra-adás ünnepe és a Tóra nem csupán vallási törvénykönyv, de nemzeti alkotmánya a népnek. És ünnepe az életnek, a földön munkálkodó szántó-vetőknek, mert ez a hetek ünnepe, amelyről így szól az irás: „Számolj magadnak hét hetet, attól fogva, hogy sarlódat a vetésbe bocsátod. És tarts hetek ünnepe az Urnak, a te Istenednek, a te keznednek szabadakarat szerint való adományával, amelyet ahhoz képest adj, amint megáldott téged az Ur, a te Istened.” Hétszer hét napot kell számolni attól az időtől kezdve, hogy a földműves a vetésbe bocsátja sarlóját és ez a hetek ünnepe, amelyen adni kell adományt, a sziv szabad akaratát szerint. A legenda és misztikus hetes szám és a hétszer hét sokszorosan megismétlődik a zsidóság nagy könyvében. A hetedik nap a pihenés napja, a hetedik nap a tisztulás napja, a hetedik év a föld pihentetésének éve és hétszer hét év után következik a nagy pihenő esztendő, a Jobel, mikor jubilál a föld, szabaddá válik a szolga és minden adósság letörlesztődik. A hétszer hét csodás szimbolumán épül fel a hetek ünnepe: a nép, amely a hetes számot a föld pihentetésével, bérese, szolgálja szabadonbocsátásával ünnepelni, leteszi a vetésbe bocsátott sarlót, megpihen, ünnepel. És ad a szive szerint adományt a Urnak, aki megígérte az ősöknek a földet, s amely olyan gazdagon és bőségesen terem, hogy hat év után pihenhetni lehet egy évet és olyan gyorsan érleli a termést, hogy a szabadság ünnepe, Niszán hó közepén, rá lehet szüntetni a vetésre a sarlót.

Szép és vidám lehetett egy ilyen hajdani hetek ünnepe, amikor még állott a templom, virágozott és terményt hozott az ország s a nép ifja-öregje elzarándokolt Jeruzsálembe, hogy elvigye gyümölcse kalaszát és barmai szengéjét, adjon szive szerint. Annál szomorubb a honatalanság ideje, a kétezer esztendő, amikor a

27. június 2
yilt s kitűnően
uri panzió
kal, ezidén már
megnyilik.
külön étterem.
szolgálat, előjegyzés,
Dicioan-
nk Rt.
svásárhelyen.
tár r-t. Tor-
megyel Tak-
tel r-t. Szász-
z. Engedélye-
let
mániai
kik meg-
felelő jó
rok ter-
kér ezen
ársaság
készülék
pengék
atlanok
riei 2. szám
74.
oly Fiai
gyárosok
EG. MARIA 15.
Telefon 6-49.
tt kenderék
éláruk
elek
erek
entes ponyvák

világászort népnek nem volt se országa, se talaja, se zöldelő vetése, amely a napon aranylik, se nyája, mely künn a szélfutta pázsiton sokasodik. Es nem volt Jeruzsálem, ahová elvigye két keze munkájának gyümölcsét. Csak a gyász, a romlás és az üszök városa maradt meg, a zokogás kőfalával, ahová szenvedni és imádkozni járt haza az emlékezés és az a Jeruzsálem, amely felé a sötét századok arccal fordultak, mondván a régi zsolozsmákat: „És eljön majd Cionra a szabadító...” és „Ha megfedlekzem rólad Jeruzsálem, száradjon le a jobbkarom...”

Es mert a nép sötét gyászában, a szorongatás nyomasztó és halálos századaiban sem

feledkezett meg Jeruzsálemtől, el is jött végre Cionra a szabadító. Ujra ott van a zsidó földműves álmai elszikkadt, elszikkadedt földjén és ujra szánt-vet. És odaözlönlének a közelgő évtizedek, oda a dolgozni vágyó zsidók serege, amely évezredek álmaiból felkelt, megdörzsöli a szemét és látja az épülő országot. És odaviszi majd mindenki két keze munkájának gyümölcsét, termése, barma és aranya tizedét, zsengejét, szive szerint való adományát, mert csak így épülhet fel az ország, így énekelhet a zsidó szántó-vető — és felette a madár — boldog éneket és így bocsáthatja bele a vetésbe sarlóját északról délre, a nagy tengertől Ruben lapályáig és Gilead legszélös örökéig.

A szovjet új általános sztrájkot készít elő Angliában

Az egyiptomi kormány megtagadta az angol kívánságok teljesítését

LONDON, június 4. A „Daily Mail” rigai jelentése szerint, a kommunista internacionálé végrehajtóbizottsága új általános sztrájkot készít elő Angliában.

LONDON, június 4. Az egyiptomi kormány válaszában elfogadta az angol kormánynak a szirdár kinevezésére vonatkozó javaslatát, de a többi kívánság teljesítését megtagadta.

Bécsi vita a romániai zsidóság helyzetéről

A bécsi zsidóság tiltakozó gyűlése. Mitilineu bécsi követ nyilatkozata

(Bécs, június 5. Az Uj Kelet tudósítójától.)
Ama megnyilatkozások között, amelyek a romániai zsidókérdésben az utóbbi hetek során a külföldi centrumokban lezajlottak, talán a legfigyelemreméltóbb az a tiltakozó ülés, amelyet vasárnap este tartottak a bécsi zsidók. Figyelemreméltó főként azért, mert a bécsi ülés mutatja a legvilágosabban, hogy miként látja a külföld zsidósága a romániai zsidóság helyzetét. A gyűlés főszónoka dr. Chajes egyetemi tanár, bécsi főrabbi volt, aki meghatóan objektív és emberi szavakkal vezette be beszédét:

„Nem akarjuk megsérteni a román nemzetet!”

— Amikor mi egy igazságtalanság ellen tiltakozunk, — mondotta — mellékes számunkra, hogy melyik néppel történik ez az igazságtalanság. Felemelnék tiltakozó szavunkat akkor is, ha nem zsidókkal történe ugyanaz. Távol áll tőlünk, hogy megsérteni akarnánk a román nemzetet. Benső szükséglet számomra kijelenteni, hogy a román nép nem antiszemita. Mi a román kormánnyal akarunk itt beszélni a nagy nyilvánosság hangján keresztül. Mint egy Népszövetségi Liga elnöke, tudatában vagyok annak, hogy mindazon emberek nevében beszélek most, akik komolyan veszik a Népszövetség gondolatát. Felszólalásom tehát nem illetéktelen beavatkozás. Az összes államok, amelyek a Népszövetséget, mint államfőltti szervezetet elismerik, számoltak azzal, hogy korlátlan szuverenitásuknak egy részéről a Népszövetség javára le kell mondaniok. Kötelességem megállapítani, hogy Romániában nem voltak pogromok. Ezzel szemben a zsidók fölöttébb bizonytalanak érzik helyzetüket Romániában.

Dr. Chajes főrabbi ezután foglalkozik az egyes zsidóellenes atrocitásokkal és az egyetemi antiszemizmussal kapcsolatban, majd polemizál Pangrati bukaresti rektorral, majd polemizál Ligák berlini kongresszusán elhangzott kijelentéseivel. Befejezésül a következőket mondotta:

— Bárha belátná a román kormány, amely tagja a Népszövetségnek, hogy saját érdekében áll, hogy mielőbb elmondhassuk a nagy nyilvánosság előtt: Románia megtette kötelességét a zsidó lakossággal szemben.

A gyűlés ezután határozati javaslatot fogadott el, amelyben felhívják a román kormányt, hogy vessen véget a lakosság egy csoportja részéről megnyilatkozó antiszemita atrocitásoknak.

A bécsi követ nyilatkozata

A tiltakozó üléssel kapcsolatban Charles M. Mitilineu, Románia bécsi követe hosszabb nyilatkozatot adott le a „Neue Freie Presse”-ben.

Mitilineu követ többek között ezeket mondja:

— Meg voltam lepve, amikor meghallottam, hogy Bécsben tiltakozó ülést tartanak a romániai antiszemita kilengések miatt. Az ezekről szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak és az a jelentőség, amelyet egyes incidenseknek tulajdonítanak, érthetetlen mindazok előtt, akik az ország helyzetét ismerik. A különböző állításokra annál könnyebb felelnem, mert előttem fekszik kormányunknak az a memoranduma, amelyet válaszképpen küldött a Népszövetséghez a párisi zsidó delegációnak 1927 január 17-én kelt petíciójára. A román kormány ezt a petíciót nem vette tudomásul, mert a párisi zsidó delegációnak semmi jogosultsága nincsen, hogy mint a romániai zsidóság szócsöve szerepeljen. Ezt a beavatkozást egyébként dr. Nimerover országos főrabbi a szenátusban visszautasította és tiltakozott minden ilyen természetű intervenció ellen. A főrabbi véleményét számos zsidó képviselő, lapkiadó és író osztotta és megismételte.

Válasz a bécsi petícióra

Ennek ellenére a román kormány szívesen ragadta meg az alkalmat, hogy ebből az apropóból kifolyólag információkkal szolgáljon a Népszövetségnek, hogy véget vessen ennek a Románia ellen irányított kampánynak. A január 17-iki petíció szemére veti a kormánynak, hogy a kisebbségi szerződés szellemével ellentétben, a zsidók jogait törvényhozási és közigazgatási uton megsérti és hogy passzivitása folytán szerveit antiszemita kilengésekre bátorítja, amely kilengések „pogrom jellegű öltöttek és a cári Oroszország pogromjaira emlékeztetnek.” Ami e vádak első részét illeti, a román kormány formális cáfolatot közöl, amelyben kijelenti, hogy az ország törvényei, valamint az érvényben levő rendeletek valamennyi polgárnak egyforma elbánást biztosítanak fajra, nyelvre és felekezetre való tekintet nélkül. Ez az alapelv az alkotmánytörvény ötödik szakaszában van lefektetve. A második vádra vonatkozólag a román kormány felhívja a figyelmet, hogy a pogrom szó egyértelmű a rablásokkal és tömegrombolásokkal, gyilkosságokkal és kegyetlenségek kíséretében. Felszólítunk mindenkit, legyen az bárki, hogy említsen fel csak egyetlen esetet, amikor Romániában ilyen, vagy ehhez hasonló kilengések történtek volna. Pogromról beszélni egy olyan országgal kapcsolatban, amely csak nemrég az oroszországi zsidó menekültek tizezreinek nyújtott menedéket, valóban nyilvánvaló rágalom. A román kormány nem tagadja, hogy egyes incidensek előfordultak, amelyeket azonban helytelenített és mindent megtett azért, hogy meg ne ismétlődjenek. Az ilyen

Csuz, reuma, köszvény és vesebaj ellen

biztos gyógyulást talál Bizusán (Büdöspatak, Kolozsvár—Nagybányai vonal) Vasuti állomás a fürdőtelepen. Kényelmes szobák, gondos kiszolgálás, olcsó keresztény és **כשר** ellátás. Elsőrangú pihenőhely, fenyves sétányok, kirándulóhelyek Naponta tér- és tánczene. Állandó orvosi felügyelet.

Nyitva május 15-től szeptember 15-ig

Elő- és utószezonban kedvezményes árak. Előjegyzéseket elfogad: **bizusai fürdőigazgatóság.** Posta: Ileanda-Mare

esetek csak szórványosan fordultak elő és egyiknek sem volt nagyobb jelentősége.

A zsidók térhódítása

A romániai zsidók szociális helyzetére vonatkozólag Mitilineu követ megjegyzi, hogy a történelmi dokumentumokban a XVIII. században találkozunk először zsidókkal Romániában és alig egy évszázad leforgása alatt (1820—1899-ig) a számuk 2000 százalékkal növekedett. A zsidók olyan gazdasági pozíciót biztosítottak maguknak, amelyek számos vidéken tulszárnyalják az őslakosságot. A kormány memoranduma erre vonatkozólag néhány példát sorol fel: 1903-ban Botosani városában 1173 zsidó háztulajdonos volt, míg az összes többi háztulajdonosok száma 1241, Jasiban 2026 ház volt zsidók tulajdona és 265 nemzsidóké, Falticeniben 618 zsidó háztulajdonossal szemben 363 nemzsidó állott. A memorandum ezután megemlíti, hogy a zsidó lakosság egyrésze hajlamos arra, hogy szociális zavarokat idézzon elő, másrésze pedig arra, hogy szegényt és gazdagot egyaránt kizsákmányoljon.

De mindezek ellenére senki sem gondol arra Romániában, hogy az egész zsidó lakosságot az árulókkal és kizsákmányolókkal azonosítsa. Mitilineu ezután az iskolakérdésre tér át.

Az iskolakérdés

— Ami az iskolakérdésben tett szemrehányásokat illeti, ki kell jelentenem, hogy az 1926—27-iki iskolai évben a bukaresti egyetemen 2637, a csernovicin 280, a bukaresti kereskedelmi akadémián 137 zsidó hallgató tanult. A többi főiskolánkon is mindenütt vannak zsidó diákok. Ha elő is fordultak incidensek az egyetemeken, a rendőrség mindig megjelent a helyszínen és rendet teremtett. Sőt még azt is megtettük, hogy a rend érdekében egyes fakultásokat bezártunk, néhány turbulens keresztény diákot kizártunk az internátusokból, sőt letartóztatások is történtek. Epen ezért nem türelmünk, hogy ezeket az incidenseket úgy állítsák be, mintha az a román népnek a megnyilatkozása volna. A román kormány az egyes románok és az egyes zsidók között felmerült incidenseket ezen urak magánügyének tekinti, amelyben az ítélet kimondása a bírósághoz tartozik.

A kormány zsidó politikája

„A román kormánynak a zsidókkal szemben követett politikája a következő pontokban foglalható össze:

1. Polgárjog az összes romániai zsidóknak.
2. Amnesztia azokban a hazaárulási bűnökben, melyeket zsidók követtek el.
3. Menedékjog az oroszországi zsidók tizezreinek.
4. Szenátusi szék a zsidó felekezetek képviselőinek.
5. Héber tannyelvű iskolák.
6. Szubvenció a zsidó magániskoláknak.
7. Szubvenció számos külföldön tanuló zsidó diáknak.

Mitilineu nagykövet azzal végzi cikkét a „Neue Freie Presse”-ben, hogy „a külföld zsidósága rosszul teszi, ha olyan dolgokról mond véleményt, amelyről előzőleg alaposan meg nem győződött.”

Mitilineu követ nyilatkozatával, amelynek egyes kitételei méltán kelhetnek általános feltűnést, alkalmunk lesz legközelebb bővebben is foglalkozni.

Jaroc
kelm
gyapjú fel
selgim fel
fes
Vezérképvi
IS KOF
Bucarest

A pályaválasztás

Irtó Kur

Kolozsvár utcáin feltűnést keltő plakátok mondanivalójának mélyébe ötlött különösen akik gyermekeik mellett gyötörödnék. A let is foglalkozott, Szövetségének a tartalmazta, amely attól, hogy gyermekdelmi pályára adják lalkozási ágak között felborult, az Alkalmi plakátja újabb fejtevése napról-napra súlyos választásnak színté problémája.

E lap hasábjain már ezzel a szociális kérdésrel. Köztük megbeszélés Zsidó Arvagondozó országos konferenciáján is megszólalt.

Az Erdélyi Zsidó szágreszünk egyik intézménye, megalakult tervszerűen és szívesen különböző gyermekket megoldani. Ebből modern szociális élet fötőrekrése az volt, hogy élet számára tanoncotthonokat köztben a beteg és árvák százait nyaralójuk váró küzdőhelyüket.

Az Arvagondozó az a határozat, amely adó megszervezését nyitka volt ez a szervezet mennyire problémáit és hogy vissza, hogy ezeket tára tudja megoldani. Ma, amikor lényekkel találkozunk kereső szülő, amikor téktelen faktortól pályára ne adja mindenkiben felelet megmondani hát, mekeinket nevelni.

A pályaválasztási kérdésre szakszerűzet arra a célra áll előtt álló mindkét tanácsal lássa el, állapítsa meg a vámaid és képességeiket gyermekét pszichológus megvizsgálja és megkel végzett vizsgá gyermekeknek nemcsak hanem hajlamainak.

A szervezet jelentősége talán előtt plauzibilis. Még az is megadja a legtöbb szülő e

Olcsón szépen, gyorsan, vegyileg fest tisztít Cink Claj

ZSIDÓ NÉPELET

A zsidók Japánban

Mindig érdekelt a kérdés, mint élnek a zsidók Japánban? Amikor annak idején üzleti ügyekben Japánban tartózkodtam, elhatároztam, hogy érdeklődni fogok ezirányban. Kerestem, kutattam, de nehezen és csak véletlenül sikerült zsidókkal érintkezésbe jönnöm. Osokiban egy bőraru-műhelybe vetődtem, hogy bőröndöket rendeljek. Tolmács nélkül voltam és különböző mozdulatokkal é jelekkel sikerült a kívánt bőröndök és árak felől felvilágosítást nyernem. Észreveszem, hogy a falon Mózes és Áron képei függnek és midőn a tulajdonos arcát vizsgálom, arra a meggyőződésre jutottam, hogy zsidó származású ember áll előttem. Otthagytam neki lakcímet és gesztusok segítségével sikerült őt estére szállodámba invitálni, ahol odarendeltem tolmácsomat és megígértem, hogy a megrendeléseket ott fogja megkapni. Este, mikorra látogatását vártam, egy táliszt és nyitott bibliát tettem az asztalra, hogy próbára tegyem.

A „japán“ eljött pontos időre. 35—40 éves ember volt, simára borotvált széles arccal, nagy fejjel, igen keskeny szemekkel, széles, lapos orral és nagy szájjal. Mind olyan jelek, amelyekből inkább mongolra, mint a „felkelő nap“ fiára lehetett következtetni. Midőn helyetl kintámt, jeleztem neki, hogy tolmácsom mindjárt fog érkezni. Alig pillantotta meg a japán a táliszt és a nyitott bibliát, felemelkedett helyéről, mély tisztelettel fogta ujjával a táliszt és arca ragyogott az örömtől. Japánul odasugta nekem, hogy meséljek neki valamit magamról. Erre héber nyelven fordultam hozzá: „Jehudi?“ Megértette kérdésemet és igenlően bólintott. Ujját homloka felé fordítva, némán megértette velem, hogy épp egy gondolata támadt. Anélkül, hogy jeleimre hederített volna, hogy tolmácsom rögtön jön, kezét nyújtott és eltűnt. Közben megérkezett tolmácsom. Alig telt bele egy óra, a japán visszajött a szállodába, ezuttal egy ugyanolyan külsejű, tiszteletreméltó férfival, akitől csak azzal különbözött, hogy hosszukás, keskeny szakálla volt és olyan arcvonásai, amelyek nagyon is hasonlítanak ama zsidókéhoz, akiket Egyiptomban és Törökországban láttam.

Az új jövevény örömtől szinte sugárzón a következő szavakkal üdvözölt: „Saló aléche!“, ami az ő nyelvén a zsidó üdvözlést „Salom aléchem“-et jelent. Erre héberül kezdtem:

— „Mi atoh?“ (Ki vagy?)

Nem érti a kérdésem, mondja a tolmács; a japánon kívül nem ért más nyelvet, de úgy ő, mint a bőröndös-műhely tulajdonosa izraeliták.

A zsidók helyzete iránti kérdésekre válasz helyett ismerősöm meghívott az imaházba, ahol ő a sámesz, megemlítvén, hogy ott mindenféle felvilágosítást kaphatok a japán zsidók felől.

Másnap béreltünk egy „riskát“ és elvitettük magunkat a kapott lakcímre, az imaház elé. Miután egy teljes órát átkocsikáztuk a várost, végre megállottunk egy gyönyörű park kapujánál. Tegnapi ismerősünk elébünk jött egy középkorú, patriarchalis japán kíséretében, japán öltözékben, de európai divatu cilinderral. Bemutatkozott mint a hitközség rabbija és kérdéseinkre elmondta, hogy héberül csak néhány imát ismer, ezzel szemben kitünően ismeri a japán zsidók történetét. Biztosított, hogy okmányyszerűen kimutathatja a japán zsidókról, hogy tényleg az elveszett tíz törzsből származnak. Ezután japán szokás szerint üdvözölt és kért, hogy kövessük. Midőn a parkba értünk, felkértünk, hogy európai cipőinket vessük le és huzzunk szalmapapucsot. Mindjárt a bejáratnál láttunk egy magas oszlopot, amelyen japánul és angolul a következő felirat volt olvasható: „Idegen, bárki légy és bármily hitű vagy, gondoldj arra, hogy e szent helyre lépsz, nemzedékek által szentelt földön állsz és Istent szolgálj!“

Külsejében nem különbözött a templom más egyszerű buddhista templomtól. Architektúrája ugyanolyan volt, de belsejében a zsinagóga elütt a disszel tulhalmozott buddhista templomoktól egyszerűségével és azzal, hogy képek és szobrok teljesen hiányoztak. A falakra a mózesi törvény-táblák japán betűkkel voltak fűzve, valamint több bibliai mondás. Az imakönyv-szekerényeken kívül semmi más butorzat nem volt a templomban.

Ezután meghívott a rabbi egy mellékszobába, ahol egy régi kéziratból a következő szöveget olvastam fel: Mi a tíz néptörzs gyermekei a régi időkben Izrael államához tartoztunk, akik Nebukadnezar által elűztünk. A szír birodalom összeomlása után elődeink Ázsia keleti vidékeire vonultak, helységről-helysére vándorolva, míg végre a távoli Keletre értek. Elődeink legnagyobb része Kinában telepedett le és csak egy kis töredék maradt ebben az országban. 2000 éve élünk itt Japánban. A történelmi okmányok és a régi történetek könyveinkbe be vannak vezetve az egyik régi nemzedékről a másikra szállott szóbeli hagyomány alapján.

További kérdézősködéseimre a következőket tudtam meg:

A japán zsidóknak nincsen tóratekeresük, a zsidó vallásról való tudásukat a Bibliából merítik, amelyet japán nyelven, pergamentra írva bírják. A körülméletét szigorúan betartják és a gyermek első életében végzik azt. A japán zsidóknak legfontosabb ünnepeik: pészach, sövuoth és szukoth, teljes munkaszünettel ünneplik. Ezzel szemben a többi ünnepnapok nem különböznek a hétköznapoktól. A zsidó ünnepeken kívül a július 1—16-iki napok nagy ünnepeknek szenteltetnek az elhalt lelkek emlékére.

Ismeretes, hogy ugyanezen ünnepnapokat a buddhisták is ünneplik:

Minden szombaton és ünnepnapon a japán zsi-

dók gyülekeznek templomaikban. Mielőtt a templomba lép, meg kell fürödni az imádkozónak, fel kell vennie legjobb ruháját és büszkén, felemelt fővel a templom bejáratához közeledni. Az ajtónál a kutban megmossa kezeit és mielőtt belép a templom belsejébe, egy ott függő tükörbe kell nézzen, ami azt jelenti: Amint képedet látod a tükörben, isten szívedbe lát és olvassa összes gondolataidat.

Talisza és tefilinja minden japán zsidónak van, de nem öltik fel azokat, hanem szentségként őrzik elefántcsont ládikóban. Az istentisztelet alatt a rabbi zoltárszakaszokat olvas fel, miáltal a hívek a legnagyobb csendben vannak. Ezt követi a prédikáció. Házasságokat csak egymás közt kötnek. A jegyesek nem látják egymást mindaddig, amíg a vőlegény nem viheti menyasszonyát saját otthonába. A szülők végzik az összes előkészületeket, sőt a templomban, ahol az esketési ceremónia a baldachin alatt végeztetik, a menyasszony tetőtől talpig tátyollal van borítva.

A japán zsidó hitközség 3000 lelket számlál, — mindannyian kézművesek — ezek Osoko, Kioto és környékén laknak. Szokásaik nem különböznek a nemzsidó japánokétól. Egy társalgás alkalmával a rabbi sugva a következőket mondá nekem: Izrael, Izrael! Higyje el barátom, hogy zsidók vagyunk és az egyetlen Istenben hiszünk, Izrael Istenében. Se előbb, se utóbb senki nem hagyta el nálunk vallását és nem lett hitlenné elődeink vallásához.

(Németből: Löffler Vilmos)

Rendszeresen zavarják meg közáporral a klinikai halottasház zsidó temetéseit

(Cluj-Kolozsvár, június 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Általános megdöbbenést és felháborodást keltett városszerte az az újabb halottgyalázási eset, amely június másodikán, csütörtökön délután történt az egyetemi klinikák halottasháza előtt. Jakobi József dési gazdálkodó, dr. Jakobi Emil kolozsvári ügyvéd nagybátyja, hosszabb betegeskedés után tegnap meghalt a belgyógyászati klinikán. A család egyik tagja a Chevra Kadisa öt alkalmazottjával délután 7 óra körül megjelent a gyászkoocsival a halottasház előtt, hogy a holttestet a temetőbe szállítsa. A holttest átvétele után a kocsit éppen meg akart indulni a város felé, amikor a halottasházzal szemközti négyemeletes házból, amelyben a diákokthoz is van,

Ökölnagyságu kövek kezdtek zuhogni a második emeleti ablakokból.

Az egyik kő a kocsit üvegfalát találta, amely csörömpölve hullott ezernyi darabban a Trefort-uca közvezetére. A másfélkilós kő, miután az üvegfalat áttörte, a koporsóra hullott, amely kisebb sérüléseket szenvedett.

A gyászkoocsit kíséretében volt személyzet sietve elhajtattott a veszélyes helyről a temető felé, míg a Chevra Kadisa egyik tisztviselője azonnal megjelent az ötödik kerületi rendőrkapitányságon, hogy jelentést tegyen. Az ünnepek miatt azonban csak két közrendőr tartózkodott a laktanyában, akik az esetről jelentést tettek, majd később személyesen beidézték a tisztviselőt, hogy panaszát hivatalosan is megtegye. A kerületi kapitány megígérte, hogy a legalaposabb nyomozást fogja bevezetni.

A legújabb halottgyalázási híre futótűzként terjedt el tegnap este Kolozsváron. Zsidók és nemzsidók egyaránt a legnagyobb felháborodással itélték el a már rendszeressé vált halottgyalázási merényleteket.

Az egyetemi halottasház környéke valósággal hirhedté lett már arról, hogy az utóbbi időben alig folyt le ott zsidó temetés, amelyet meg ne zavartak volna.

Mintegy két héttel ezelőtt, amikor Hirsch Lipót, a sportkörökben Csöves néven közismert dr. Hirsch Elemér apja halt meg a klinikán, akkor is megdöbölték a gyászkoocsit kövel és záptojással. Legtöbb esetben a szemközti ház emeletéről sértő közbekiáltásokkal megzavarják a temetési szertartást, nemrég pedig Strohli Peercet, a Chevra Kadisa rabbiját több ízben is inzultálták.

A sorozatos támadások miatt

a gyászoló közönség nem mer a klinikai halottasház környékére menni,

sőt a tegnapi eset után a Chevra Kadisa emberei kijelentették, hogy nem hajlandók minden esetben testi épségüket veszélyeztetni és amíg nem kapnak megfelelő garanciát arra, hogy a halottgyalázók részéről nem fognak bántalmazásban részesülni, nem hajlandók az egyetemi klinikán kiszervezett halottakat a hullaháznál átvenni.

Az alkalmazottak intervenciójára a Chevra Kadisa elnöksége elhatározta, hogy

az összes halottgyalázási eseteket az egyetemi rektor, a hadtestparancsnokság és a rendőrprefektúra tudomására hozza

és kéri fogja a legszigorubb rendszabályok alkalmazását a kegyeletsértő fiatal emberek ellen.

Hirdessen az Uj Keletben

Magyar Színház mozgo

Vasárnap és hétfőn, pünkösd mindkét napján, délután 3 órától

Malec boxbajnok amerikai burleszk vigjáték

Pünkösd mindkét napján délelőtt 10 órakor gyermekelőadás mindkét nap új vigjáték műsor. 10 és 21 lejes helyárak

Kedden: A rézbőrű gavallér

Asztaláról soha ne hiányozzon a valódi „Familia“ kenyér

Reklam

Sz

női
divat-külön
nagyáruház
Cal. Reg. Fe

- 1 m. fehér szerbvász
- 1 m. mintás szerbvás
- 1 m. Cosmanos crep
- 1 m. gyűrött crepp
- 1 m. Cosmanos cret
- delain.....
- 1 m. min ás francia
- 1 m. duplaszéles m
- grehndin ...
- 1 m ing zefir ...
- 1 m. I. fehér vászon
- 1 m. I. kelengye vás
- 1 m. fehér nadrág-c
- 1 m. 120 cm. széles fe
- 1 m. 120 cm. széle
- 1 m. 120 cm. széle
- szövet.....

Raktárra érkező
újabb párisi o
ságok, min
Gheorghet, n
costümökre,
sima crep

Szőny
függönyök, cs
ernyők óriási v

Felhívom a t.

kiraka
megteki

Telefon 4-

Reklam-hét

Szabó Jenő

női

divat-különlegességek
nagyáruházába - Cluj,
Cal. Reg. Ferdinand 5.

1 m. fehér szerbvászon	Lei 25
1 m. mintás szerbvászon	29
1 m. Cosmanos crepp	39
1 m. gyűrött crepp	29
1 m. Cosmanos creton és mosó delain	39
1 m. min.ás francia grenadin ..	58
1 m. duplaszéles mintás francia grenadin	98
1 m. ing zefir	39
1 m. l. fehér vászon	39
1 m. l. kelengye vászon	49
1 m. fehér nadrág-cöpper	67
1 m. 120 cm. széles fehér grenadin	95
1 m. 120 cm. széles fehér opál	95
1 m. 120 cm. széles férfi mosó szövet	190

**Raktárra érkeztek leg-
ujabb párisi divatujdon-
ságok, mintás crepp
Gheorghet, nyersselyem
costümökre, mintás és
sima crepp de chinek.**

**Szőnyegek,
függönyök, csipkék, nap-
ernyők óriási választékban**

Felhívom a t. Közönséget

Kirakataim

megtekintésére

Telefon **4-79** Telefon

Mária királynéről, Elena hercegnőről és Averescu tábornokról nevezték el regáfi falvakat

(Bucuresti-Bukarost, június 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az utóbbi időben a belügyminisztérium egész sor községnevet változtatott meg, részben saját kezdeményezéséből, részben pedig az érdekelt községek kívánságára. Ujabbán a belügyminisztérium a következő községek részére engedélyezte a névcsereket:

Arad megyében az egykori Hegyalja község a mai Podgoria elnevezés helyett Covasinita lesz. Krassó megyében a Steierdorf-Anina község területén fekvő Sommerfrische nevű üdülőhely új neve Aurora-Banatului lesz. A kolozs megyei Topánfalva ezentúl Topa helyett Sancaraiul Almasului lesz. Naszód megyében Borvölgy szén-savas fürdőhely neve Valea-Vinului helyett

Elena hercegnő nevét fogja viselni, vagyis a hivatalos elnevezése Principesa Elena lesz. Szamos megyében Bodești községet Nasalra keresztelték át. Nagyküküllő megyében Magarai községet ezentúl Delisornak fogják hívni.

Külön érdekessége az új névváltozásoknak az, hogy a Vaslui megyében levő Borasti községet Cuza fejedelemtől Cuza Vodának nevezték el, a teleorman megyei Mindra község pedig Mária királyné nevét vette fel. Az át keresztelt községek között kettő is van, amelyet Averescu tábornokról neveztek el. Az egyik Ismail megyében van és eddigi neve Babele volt, a másik pedig Urcheni község, amelynek hivatalos neve ezentúl ugyancsak General Alexandru Averescu lesz.

Nyolcszáz vagonot kap Erdély a német és lengyel teherkocsi-kölcsönből

A nyitott vasúti kocsik parkját is felemelték az egyes üzletvezetőségeknek

(Cluj-Kolozsvár, június 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Röviden beszámoltunk már azokról a tárgyalásokról, amelyeket hosszú idő óta folytat a román államvasutak vezetősége egyrészt a lengyel, másfelől pedig a német vasutak igazgatóságával nagyobb mennyiségű vagonok kikölcsönzése érdekében. Az erre vonatkozó tárgyalások nemrégiben sikerrel zárultak és ha egyelőre nem is remélhető az immár esőddel fenyegető vagonhiány radikális enyhülése, némi javulásra mégis van kilátás ezen a téren.

A közeli napokban a két országból 2000 vasúti kocsi fog befutni az országba, amelyet a CFR kihasználási osztálya már szét is osztott a különböző üzletvezetőségek között. Az ország egyes határpontjain befutó vagonokat az üzletvezetőségek igényeinek megfelelően megakva fogják továbbítani a szétosztási intézkedés alapján. Erdemélyfalván át

271 vasúti kocsi jön az országba kolozsvári rendeltetéssel, hogy az itteni üzletvezetőség rendelkezésére álljon. Zsombolyán keresztül 609 vagon érkezik, amelyből 100 kocsi Kolozsváron marad, a fennmaradó 509 pedig szintén a kolozsvári vagonpark kibővítésére fog szolgálni. A két üzletvezetőséghez így beérkezett 800 vagon először kizárólag export céljaira fogják felhasználni és csak másodízben történő beérkezésük után kerülnek majd a belföldi forgalomba.

A külföldi vagonkölcsön perfektuálásával egyidejűleg felemelték az egyes üzletvezetőségek nyitott vagonpark kvótáját is, amely után az elosztott nyitott teherkocsik száma az egyes üzletvezetőségek területén így alakul:

Bukarest 5655, Jasi 2880, Kolozsvár 2430, Temesvár 1601, Galac (változatlan) 2965 vagon.

Emlékoszlopot emeltek a marosvásárhelyi zsidó hősi halottaknak

(Targu-Mures-Marosvásárhely, június 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Hősök napján a marosvásárhelyi zsidóság is a temetőbe zárandokolt, hogy egy megindító és lélekemelő aktuális asszisztáljon: a marosvásárhelyi 48 hősi halált halt zsidó katona monumentális emlékoszlopának felavatás-ünnepségén. Már a kora délelőtti órákban valóságos népvándorlás indult meg a temető felé, a temető bejáratánál elhelyezett emlékoszlopot rövid idő alatt elborította a virágcsokrok és koszorúk tömege: a marosvásárhelyi zsidóság kegyeletének adója a hősi halált haltakkal szemben. Az oszlop előtti tér zsúfolásig megtelt, a hősök emlékezőlkekkel, megjelent Marosvásárhely zsidóságának színe-java, de megjelentek a polgári és katonai hatóságok képviselői is, hogy leróják elismerésüket a marosvásárhelyi zsidóság halott fiaival szemben.

Délben féltizenkettőkor Gruber Sándor főkéntor fájdalmas „Söviszije” vezette be az ünnepséget. Utána dr. Löwy Ferenc főrabbi tartotta meg felavató beszédét. Dr. Löwy többek között a következőket mondta:

„... Különös hálával és hódolattal emlékszünk meg most itten a zsidó hősi halottakról, kik a világháborúban bebizonyították, hogy méltó utódai voltak annak a népnek, melynek világháborúja 2000 esztendeje tart és még mindig nem ért véget, mely küzd és kitart egy egész ellenséges világgal szemben. Bebizonyították, hogy a zsidó katonák minden országnak hű fiai voltak és maradtak; árulók a zsidó katonák közül nem kerültek ki, pedig a zsidók voltak az egyedüliek a világháborúban, kik minden hadseregben ott lévén, gondolkodás nélkül emeltek fegyvert hit- és fajrokonaira, hogyha hazafiai hűségük ezt parancsolta. Ráfoltak a rágalomra, hogy a zsidó félénk, gyöngy, gyáva és minden hadsereg legfelsőbb vezetősége a legegyszerűbbtől a legfényesebb kitüntetésekkel díszítette — válogatás nélkül — a zsidó katonák hősi keblét is. Bebizonyították végül

azt is, hogy miként vitézségükkel, hűségükkel, kitüntetésükkel, éppúgy életük fölfáldozásával, a hősi halottak számával is a zsidóság számáránynán felül is kitüntek.”

A beszéd után dr. Engelberg Dezső az ifjúság nevében román nyelven emlékezett meg a hősookról. Bürger Albert, Erdély zsidóságának e kimagasló személyisége, a statusquo-hitközség tiszteletbeli elnöke román és magyar nyelven mutatott rá a hősök önfelfáldozására, a bajtársak nevében pedig dr. Czitrom Béla tartott költői szépségű emlékbeszédet.

A városi tanács nevében dr. Vancea János és Radó Sándor, a vármegye részéről Pop Jusztin főjegyző beszéltek, dr. Sebestyén Miklós a magyar párt megbízásából jött el, hogy meghajtsa az elismerés zászlaját az elesett zsidó hősök emléke előtt.

Végül Schwartz Antal, a Chevra Kadisa elnöke, akit oroszlánrész illet a történelmi mű létrehozásában, román és magyarnyelvű beszéd keretében mondott köszönetet mindazoknak, akik az emlékoszlop felállítását támogatásukkal lehetővé tették, köszönetet mondott a hatóság képviselőinek megjelenésükért és ezzel az ünnepély véget ért.

A világkultúráról

szakkönyvekről, szépirodalomról csak az Ex Libri folyóirat tájékoztatja. Hét nyelven jelenik meg. Évi előfizetés 120 lej, egy szám 20 lej. Kiadja Lepage Cluj.

Hölgyeim! Előrehaladt idény miatt minden elfogadható áron árusít az

Ideal kalapszalón

a legujabb filz kalapok óriási választékban Cluj, Regele Ferd. 8.

porral téseit

az környéke
t már arról,
alig folyt le
et meg ne za-

r Hirsch Lipót,
zismert dr. Hirsch
akkor is meg-
zaptózással. Leg-
emeletéről sértő
emetési szertartást,
a Chevra Kadisa

mer a kli-
ére menni,

Kadisa emberei
minden esetben
amíg nem kapnak
halottgyalázók ré-
részesülni, nem
szízenvedett halot-

biójára a Chevra

eseteket az
parancsnok-
tudomására

szabályok alkal-
rek ellen.

Keletben

játék

mü-
árak

nyér

HUSZADIKSZÁZAD

Nungesser, Coli De Pinedo, Lindberg és a többiek is, akik mindenféle rekordcélokkal és gyakorlati rendelkezéssel röpködnek a léghajókban, mind egy lelki nemzedék, mind ugyanaz a fajta. Ma ők a század fiataljai, a század uralkodni kész kitörő erőinek reprezentánsai. Új hivatás új férfiai. A régi tiszt és vívő egy sporton át keresztelkedett típusa. Új a fiziognómiája, a testalkata, a járása. Együtt született a géppel és a gép minden romantikája az övé. Valamennyien rokonok a század egy másik típusú férfiával, a filmsztárral. Bátran feleselhetnek hivatásukat, sem az arc, sem az alak, sem a körükük tapadó képzetek nem változnak el.

Valaha a század legelején a kor férfihőse és reprezentánsa a bohém volt. A lobogó haj és nyakkendő embere, ki a kávéházban ült, szellemes volt és könnyelmű. Ennek e típusnak az élet sokféle rétegződöttségében hamar kitermettek a változatai. A háború előtti „művelt ember“, majd ennek is egy, a háborúban kialakult változata, a „jó ember“. A bohém, a művelt s a jó ember lehetett rut és sánta, félszeg és cérnahangu, a kor ezt szerette. Az idő minden tünetére mohón reagáló nők ugyanúgy körülrajongták ez esett férfiakat, mint ma a filmsztárt, vagy a pilótát... Mert valahomán elindult és felfedeződd, hogy a nőknél végül is nem a műveltség és nem a jószág a fontos. A bohémien szellem kitermette romantika és élethabzsolás megtalálta igazi korszerű ideálját. Így bukkant fel a kor új férfija: a film szép embere: az angol-száz szép férfi. Kezdetben volt Pszillander, azután jött a többi, a nemzetközi és egyetemes film ismert szép fiui. Közben persze hervadtak a bohémek, a műveltek és a Dosztojevskyesen jó fiúk. Ha ma egy kedves és fiatal, tehát aranyos kis leány elé állítasz egy bohémet, egy műveltet, egy jó embert és egy pilótát és egy filmsztárt, akkor a filmsztár és a pilóta között fog választani, illetve ezzel a kettővel fog kikezdeni... egyszerre.

Igazuk van. Valamennyi csinos fiú. Emlékszem Bleriotra Pesten. Nyoma sem volt benne a mai legendás pilóta-szép típusnak. És nem is érdekelte a népet. Bleriotot el lehetett képzelni órásnak, vagy fűszeresnek is. Nem volt benne semmi romantikus. A mai pilóta egészen lelkesítő jelenség. Én is szeretem őket...

Kétségtelenül nyugtalan emberek. Ugyanaz a rassz, mint a múlt század utazói. Ugyanaz a fajta, mint a XVIII. század nagystilű és pompás kalandorai, akik filozófiai alapon tüneménykedtek. Van bennük az ódon lovagokból s az egykori romantika testőreiből. A legmagasabbrendű párbaj hősei ők, a föld és a végtelen között. Istenkísértők. Kemény gummi sisakjuk romantikusabb, mint a páncél. Az életet egy kalandor szomjuságával élék. Isznak. De octalt. A bortól undorodnak. A pezsgő viszont hosszadalmas. Mind táncol. Charlestont. A levegőben is. Nem irnak, nem olvasnak. Leiki életük azonban mégis oly komplikált, mint egy remeté. Szublimálják az egész világot. Az új hősök ők. Elmékedésem szürke zászlóit tiszta lelkesedéssel hajtom meg előttük...

Ők az új merészek. Az új idegek új merészségeit tudják. Minden régifajta merészség ódon és lenézett. Lőttük. Viszont ők felszállnak a napba. Ha parancsolod, elutaznak az aeonok világába, ha egy rendes pénzösszegekről van szó s egy újabb rekordra megy ki a játék.

A polgár ma még fontol, latol, hogy valamely utat repülőgépen tegyen-e meg. A pilóta a kávé-

házból úgy megy a repülőterre a gépéhez, mint mi a dési vicinálshoz. Minden aggodalom nélkül. Ut-törő, de nemesak a közlekedésügyben. De ut-törők az emberi idegzet gátlások nélkülivé való tételében. Ut-törők, mert fiaik és unokáik úgy fognak röpködni Labrador és Páris és Csingtau között, mint mi Monostor és a Fötér között a kolozvári automobilokon. Így azután el fog változni ivadékaik arca is, keze is, mindannyian autót vezetnek majd és repülő gépet. Meg is tudják majd reparálni... Mikor a század XXI.-be hajol át, ha mi egészen nem is, de apáink a föld legunalmasabb nemzedékeként fognak hatni. Már előre szégyelem magam.

ADDIG PERSZE SOK MINDEN MEGVÁLTOZIK. Például a férfi öltözködése, mely már ma is kétségbeesetten korszerűtlen. A mai férfi öltözködésének mindenféle célja van. Szermésmességi, esztétikai, osztály- és rangmutató jellege. De nincs semmi higiénijája. A mai európai férfi általános öltözéke a zakó, amely három kiló és zsákszerűen fűdi a testét. A mai ruha tulajdonosa be van bujtatva gondosan szűkített csövekbe. Két vékonyba és egy vastagba, melyben a test mozgásának nincs semmi higiénikus szabadsága. A térdek és könyök hajlása a szövet keménysége miatt csak gátlásokkal történhet. Egy mechanikusan mozgó báb mozgásává merevedik a mai férfi mozgáslehetősége. Kemény a ruhánk és nehéz. A szövet elállja a bőr lélegzését. Minden gesztusunk, minden mozdulatunk lomhos és gépiesen tagolt. A ruhánkra gondosan vigyázunk, mert az az emberi rend ma, hogy a képtelen kompozícióju nadrág vasalása élesen látszik. A ránc ellenségei vagyunk, holott a ruha ez uralma az emberen viaszabuvá degradál minket.

A sport megjelenésével az európai tudat új és emberibb ruhákat hozott divatba. De csak a sporttérén. A térdnadrágos városi emberre még mindig

úgy néznek, mintha az a stüzi vadász volna. És ha volt az európai férfidivat hullámzásának egy periódusa, mikor úgy látszott, hogy a térdnadrág végre bevonul a társas és mindennapi életbe, hirtelen remény volt. A hosszú pantalon él tovább. Csak agyonveréssel mulik ki.

Súlyos tévedést azt hinni, hogy a férfidivat az egyszerű és a női a komplikált. Eppen fordítva. A felöltözött férfi a legösszetettebb kapcsolások és kötések és körülíráslások áldozata. A női ruha ezzel szemben csupa lengesség és fehérművi puhaság. A női divat nem ismer szövetfalat a nap és a test között. A női ruha a test higiéniját és a higiénijában széppé levő test kultuszát szolgálja. A férfi képtelen, antihigiénikus, egészségellenes célokat...

Most például nyár van. Harminc fok árnyékban. A férfiak izzadva és kigyulva, lihegve és szédelegve, súlyos szijakat feszítenek a derekukra és körül ültetik magukat szövettel ugyanúgy, mint télen. Ha valahol titokban levetik a kabátjukat, a megkönnyebbülés egy halk hulláma árad el rajtuk. Ha azonban megkérte valamelyiket, miért nem jár ingujjban, mint a londoni, vagy berlini férfi, akkor azt mondja: nem illik. Inkább szenved tovább.

Gaál Gábor

Zsák és ponyva

eladás és kölcsönzés.

Kártyák kellékek, zsinegek, kertiernyők, szalmazsákok
Boskovics József, Cluj
Str. Regina Maria 15. Telefon 910.

A szerencse Clujban!

Ezren meg ezren nyernek évről-évre

az osztrák osztálysorsjátékban.

Miért ne legyen ön is ezen szerencsések között? — Itt az új sorsjáték nyeremény-tervezete.

Legszerencsésebb esetben

750,000 schilling
(18 millió lei)

1 jutalom	à 500.000 S = 12.000.000 Lei	2 nyeremény	à 40.000 S = 1.920.000 Lei
1 főnyeremény	à 250.000 S = 6.000.000 „	3 „	à 30.000 S = 2.160.000 „
1 „	à 100.000 S = 2.400.000 „	3 „	à 25.000 S = 1.800.000 „
1 „	à 75.000 S = 1.800.000 „	4 „	à 20.000 S = 1.920.000 „
1 „	à 60.000 S = 1.440.000 „	5 „	à 15.000 S = 1.800.000 „
2 nyeremény	à 50.000 S = 2.400.000 „	9 „	à 10.000 S = 2.160.000 „

azonkívül sok 9000, 8000, 7000, 6000, 5000, 4000, 3000, 2000, 1000 schilling és számos kisebb nyeremény, összesen

50,000 nyeremény és 1 jutalom,

melyeket 5 osztályban sorsolnak ki, összesen közel 11 millió schilling, azaz

260 millió lei összegben.

Mind teljes nyeremény, mert azok azonnali kifizetése készpénzben, minden illeték és levonás nélkül államilag van biztosítva. Az egész világon nincs más sorsjáték, sőt semilyen más spekuláció, mely csak megközelítőleg is ily kedvező alkalmat nyújtana egyszerre ily nagy tőke nyeresére.

A sorsjegyek fele okvetlenül nyer.

Sorsjegy-árak:

Egész (800 lei). Fél (400 lei). Negyed (200 lei).

Kérjük írt levágni

MEGRENDÉLŐ-LEVÉL

Ezzel megrendelek:

_____ egész sorsjegyet à 800 lei

_____ fél sorsjegyet à 400 lei

_____ negyed „ à 200 lei

a hivatalos játéktérrel együtt. A hivatalos nyereményjegyzék a húzás után rögtön megküldendő. A sorsjegyekért járó _____ lei mellékelve.

Név és pontos cím: _____

Megbízásokat kérjük június 17-ig beküldeni, legegyszerűbben az **összeg melléklésével ajánlva**, a pénzügyministerium által sorsjegyek eladásával és nyeremények kifizetésével hivatalosan megbízott népszerű

Fritz Dörge

bankházához

Wien I-c, Kärtnerstrasse 43.

20%
árleszállítás mellett fest, tisztít, mos a

„CRISTAL“

gőzmosó-, vegytisztító- és kelmefestő-gyár. CLUJ Telefon 500.

Az ország nagyobb városaiban képviselve

Fiókiüzletek: Calea Regele Ferdinand 132.
Piata Mihailu Viteazul 4.
Str. N. Jorga 2.
Str. Regina Maria 9.
Calea Motilor 49.

Az Uj Kelet az eg-
dóság napila
Szerkesztik: Giszla
Felelos szerkesztó
Az Uj Kelet cikkei
megjelölésév

ratlon hatásuak. C
fürdőhely. A Ther
kel egybeépült sa l
— Grand Hotel R
rium etc. Napi per
mációv! szolgál:
Timisoara II.,

Előfiz

Junius elsejéve
részének lejárt az
postautalványt kü
ismételten rámutat
zetre, amely foko
sajtóra. A zsidó
szubvenciókra, sem
gátására. Minden e
és meleg érdeklődés
indulása óta kisér
részéről.

Apellálunk erre
arra a politikai és
lapunkat életrekel
mint valaha, követ
és kulturális erőkife
tünk van, kell, hog
e súlyos időkben is

Bizunk olvasóink
vesszük, hogy az
beküldik címünkre.

Az

— Lapunk leg
ködsi ünnepek mi
des időben jelenik

— Görögorszá
alkotmányt. Athén
mány ma kihirdette
a parlament megsz
rojalisták puccsot a

— Autóbaleset
külügyminisztért.
berlain angol külüg
szaka nekiment a lon
szigete kerítésének.

darabokra tört s ma
mas ivben a kövezet
több helyen megsebe
házba, innen pedig
rülései nem veszedel

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
 Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
 Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
 Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Vasárnap

5687. Szíván 5.
1927. június 5.

Hétfő

Söbnot 1. napja
5687. Szíván 6.
1927. június 6.

Kedd

Söbnot 2. napja
(Mazkir)
5687. Szíván 7.
1927. június 7.

a stüzi vadász volna. S divat hullámzásának egy szott, hogy a térdnadrág s mindennapi életbe, hín pantalo él tovább. Csak

inni, hogy a férfidivat az plikált. Eppen fordítva. A szetettebb kapcsolások és ok áldozata. A női ruha geség és fehérenemüi puha- mer szövétfalat a nap és a a test hígeiniáját és a test kultuszát szolgálja. fihigienikus, egészségtelen

n. Harminc fok árnyék- és kigyulva, lihegve és t feszítenek a derekukra szövettel ugyanugy, mint an levetik a kabátjukat, halk hulláma árad el raj- érted valamelyiket, miért t a londoni, vagy berlini nem illik. Inkább szenved Gaál Gábor

ponyva

kölcsönzés.
 ékek, zsinegek,
 szalmazsákok
József, Cluj
 a 15. Telefon 910.

an!

ékban.

az új sorsjáték
 sésőbb esetben

0 S = 1.920.000 Lei
 0 S = 2.160.000 ..
 0 S = 1.800.000 ..
 0 S = 1.920.000 ..
 0 S = 1.800.000 ..
 0 S = 2.160.000 ..

1000 schilling és

utalom,

illing, azaz

en.

illeték és levonás
 söt semilyen más
 egyszerre ily nagy

nyer.

nius 17-ig beküldé-
 összeg mellékésével
 sterium által sors-
 yeremények kifeje-
 megbízott népszerűl

Dörge

ához
 nerstrasse 43.

Uj politikai párt alakult Palesztinában

A pári nemzeti katasztrófájának tekinti az osztyáharcot

(Jeruzsálem, június 5. Az Uj Kelet tudósítójá-
 tól.) Az elmúlt héten alakult meg Palesztinában a zsidó polgári politikai párt, amely most tette közzé programját. Az új párt alveti magát a cionista világszervezetnek és annak integráns részeként tekinti magát. A párt, amelynek héber neve „Hitachtud Efrachith Leumith“. Palesztina újjáépítése körül alap- elvként a nemzeti eszmét jelöli meg. Minden kolonizátorikus munka célját egy zsidó többség minél hamarabb való elérésében és az egészséges gazdasági alap megteremtésében látja. A zsidó újjáépítés főinstrumentumaként a zsidó magántöket tekinti, továbbá a magán- kezdeményezés alapján megalapozott individu- alis kolonizációt. A nemzeti töke földadata olyan feltételek megteremtése, amelyek lehetővé teszik a magántöke és egyéni kolonizáció fejlődését, valamint a zsidó munka igénybevételét, ami az újjáépítés egyik főfeltétele.

A párt a mezőgazdasági kolonizációban és a szakadatlan zsidó telepítésekben látja a nép és az ország renezánszának legfőbb tényezőjét. A nép minden része — pártra és rangra való tekintet nélkül — igényt tarthat a nemzeti földeken (a Keren Kajemeth földjein) való le-

telepedésre és a nemzeti alapokból való támog-
 atásra. Mindazokat a pénzeket, amelyeket a Nemzeti Alap kolonizációs célokra folyósít, kölcsönnek kell tekinteni, úgy, hogy a tőkét és kamatait már előre jogszerűen biztosítani kell.

A párt nemzeti katasztrófájának tekinti Pa-
 lesztinában az osztyáharcot és követeli a jisiv minden rétege viszonyának rendezését a köl-
 csönös megértés és a kötelező választott bírósági intézmény alapján.

Ami Palesztina nyelvét és oktatásügyét il-
 leti, a párt a hebraizálást állítja be a palesz-
 tinai zsidó kultúra középpontjába. Szükséges-
 nek tartja továbbá az aktív politikai munkát, amelynek tengelyébe viszont a mandatárius ha-
 talom felé azt a követelést támogatja, hogy a mandátumban felölelt kötelezettségeit a zsidó nemzeti otthon felépítésére vonatkozólag min-
 den tekintetben teljesítse.

Az új párt központja Jeruzsálemben van, helyicsoportjai Tel-Avivban, Haifában, Rison Lő-Cion és Afulében. A párthoz már eddig több egyesület és szövetség, csatlakozott így a kézművesek, az iparosok és a háztulajdonosok szövetsége Tel-Avivban és Jeruzsálemben.

— **Öszeitközött két cseh katonai re-
 pülőgép.** Prágából jelentik: Olmützben, gya-
 korlatozás közben két katonai repülőgép össze-
 ütközött. Az egyik gép lezuhant és pilótája,
 egy Kolárik nevezetű tiszt összezuzódott. A
 másik gép rövid repülés után szintén zuhanni
 kezdett, mire a benneülő Manhardt nevű pilóta
 ejtőe nyóvel kiugrott a gépből, de az ejtőernyőt
 a gép propellerje kilyukasztotta sigy Manhardt
 lezuhant.

— **Megnyílt a budapesti nemzetközi
 autó-kiállítás.** Budapestről jelentik: Ma dél-
 ben ünnepélyesen megnyitották a nemzetközi
 autókiállítást a városi ipacsarnokban.

* **Bikszád gyógyfürdő nyitva június hó
 1-től.** Ivókura, meleg ásványviz és szénsavas für-
 dők, hidegvíz-gyógyintézet és inhalatórium. Első-
 rangu orvosi szaktekintélyek által javalva van a
 légzőszervek, gyomor- és bélhurutos megbetege-
 dései ellen, nemkülönbén hólyag-, vese- és epe-
 bajknál, valamint a sárgaság, kerek gyomorfekély
 eseteiben. — Szobák még eljegyvezhetők. — Ál-
 landó fürdőorvos. Mérsékelt áru diétás konyha. —
 Vasut, posta, telefon helyben. — Felvilágosítást
 készséggel nyújt a Fürdőigazgatóság, Baia-Bicsad
 (Bikszád gyógyfürdő) Jud. Satmar.

— **Az új osztrák osztálysorsjáték** sors-
 jegyeire vonatkozó megbízást legkésőbb június
 16-ig küldje be a sorsjegyek árusításával és nye-
 remények kifizetésével hivatalosan megbízott *Dörge
 Frigyes* bankházának, Wien I/c Kärtnerstrasse
 43. Nyereménytöke 260 millió lej. Főnyeremény
 és jutalom 18 millió lej. Sorsjegyárak: 1/1 = 800,
 1/2 = 400, 1/4 = 200 lej.

— **Ujból megkezdték a nyomozást Nagy
 István törvényszéki bíró ügyében.** Budapest-
 ről jelentik: Nagy István törvényszéki bíró ügyé-
 ben tegnap újból megkezdték a nyomozást. A rend-
 őrségen tegnap jelentkezett egy Brommer János
 nevezetű kávé, aki négyrendbeli sikkasztás címén
 tett feljelentést Sellő Vilmos ügyvéd ellen, aki a
 nagy ügyben szerepel. Valószínű, hogy újabb le-
 tartóztatások következnek. Letartóztatják Fazekas
 Endre ügyvédet is, akinél több kompromittáló ira-
 tot találtak.

**Akinek a gyomra fáj, bélműködése
 megrekedt, étvágya nincs, emésztése el-
 gyengül, nyelve fehéressárga, keze resz-
 ket, emlékezőképessége csökken, annál
 naponta egy pohár természetes „Ferenc
 József“ keserűviz rendbehozza az emészt-
 ést és jó közérzetet teremt. A forró égőv
 országaiban észlelt orvosi tapasztalatok
 dicsérik a Ferenc József víz hatását kül-
 önösen vérhasnál és olyan gyomorbe-
 tegségek esetén, melyek a váltólázzal
 együtt lépnek fel. Kapható gyógyszer-
 tárházakban, drogériákban és fűszerüzle-
 tekben.**

— **A budapesti klinikai panama ügyé-
 ben további letartóztatások várhatók.** Bu-
 dapestről jelentik: Az ismeretes klinikai panama
 ügyében a vizsgálat napról-napra újabb meg-
 lepetésekkel szolgál. A rendőrség tegnap őri-
 zetbe vette Simonyi Károly műszerkereskedőt
 s a rendőrség azt a nyilatkozatot tette, hogy
 még további igen fontos őrizetbevételek várhatók.

— **Eljegyzés.** Mann Ilust, Mann Adolf
 leányát Margittáról eljegyezte, *Hajduska Márton*
 földbirtokos Zentáról. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Bombamerénylet a nis-üszkübi
 gyorsvonat ellen.** Belgrádból jelentik: Teg-
 nap a nis-üszkübi gyorsvonat ellen bomba-
 merényletet követtek el. A bombamerénylet
 gyanúsítottjaiként ma több üszkübi posta-
 tisztviselőt és egyetemi hallgatót tartóztatnak
 le, akik a macedón forradalmi bizottság tagjai.

Olcsóbban, mint bárhol

vásárolhat az

„AU PRINTEMPS“

(volt MISSIR)

divatáruházában

Mátyás király- **CLUJ** Központi szál-
 tőr 28. s z á m. lodaépületében
 mert az ö s s z e s divatcikkeknel (selyem,
 szövet és mosó áruknál) újabb nagy ár-
 lszállítások. Naponta érkeznek újdonságok.

A legnagyobb shimmy sláger: Was macht der kleine Maier?

(Am Himalaja). Mehet jobbra vagy balra,
 mindenütt ezt hallja. — **Moravetz-kiadás.**
 36 leiert mindenütt kapható.

Róth

cipésznel
 Szép-u. 2. sz.
 alatt készülnek
 a legújabb
 divatu
 cipő-
 különleges-
 ségek

Galgóczy magántanfolyam és Jogiszeminárium

Budapest, VIII. Mária Terézia-tér 3. (Baross-
 utca). Előkészít középiskolai magánvizsgákra,
 érettségire, alapvizsgákra, szigorlatokra. —

Kittinó jegyzetek.

— Pfeiffer Alfréd növendékeinek hangversenye. Tegnap este a kolozsvári katolikus főgimnázium nagyterme, annak ellenére, hogy növendék-hangverseny színhelye volt, komoly művészi esemény keretében szolgált. Művészi eseményé avatta különösen két kivételes jelentőségű énekes bemutatkozása: a *Rosenblatt Rózi* és a *Löwi Leopoldé*. E két énekes tegnap esti bemutatkozása után mindenki azzal az impresszióval távozott, hogy két magasba ivelő pálya első stációjánál volt jelen. *Rosenblatt Rózi* gyönyörű alt-hangja elbűvölően zengett felénk, annyi szín- és érzés-gazdagsággal, hogy a közönség valóságban tombolva ünnepelte a fiatal énekesnőt — és méltán. Fény, mélység és erő e hang jellemzője, egy eljövendő nagy sztáré, akinek még csak rutinja hiányzik ahhoz, hogy sztárrá legyen. *Löwi Leopoldé* tenorja tele van melegséggel, megkapó zengésekkel, egyedül technikája fogyatékos még, amelyet azonban intenzív tanulás eliminálhat. A többi szereplők is mind igen tehetségesek, különösen *Chiffoné Elena*, aki trillák nagy művésze. Nagyon szépen énekelt *Stella Románul*, a magas regiszterekben hangja szárnyalón ragadta magával hallgatóit. Igen bájos, jelenség volt *Löwy Bella*, hangja, ha nem is nagy terjedelmű de behizelgő, lágy és színekben gazdag. Muzikálitása kivételes. *Dr. Steiner Arthurné* színpadi jelenség, finom és disztíngvált, hangja mintegy kifejezője elfinomult, érzelmes egyéniségének. *Brief Dezső* iskolázott énekes, a „Bohéme” nagy áriáját olyan melegséggel énekelte, mint kevesen. *Borza Endre*, *Tóth Ilus*, *Bödör Erzsé* és *Nits Gyula* tehetségük legjavát adták és méltán kiérdemelték a közönség zajos tapsait. A kiváló mestert: *Pfeiffer Alfréd* a közönség forró tapsok közben szólította a lámpák elé.

* **Románia új vámtarifája** dr. Bereczky Ernő fordításában és alapos magyarázataival 350 lej az Uj Kelet könyvosztályában.

Fabrica de mobile de fer si alama
si articole in masse mari de fer

Eisen-Messingmóbel u. Eisenmassenartikél Fabrik

Vas-rézbutor és vastömegcikkék gyára

Gyárt vas- és rézbutort, fakeretű és vaskeretű sodronyt, korlátberendezést és kertibutorokat.
Telefon 1831 Allandó nagy raktár. Telefon 1831
Timisoara III., Piata Biseritei No 2.

Hirdessen az Uj Keletben

Feltűnő olcsó
nyári vásár van az előnyösen ismert

„LOUVRE”

női divatáruházban (Főtér 8. sz.)

1 m. crepon, minden színben .. Lei 29
1 m. szerbvászón 29
1 m. I-a Cosmanosi delain 39
1 m. I-a mosó marocain 49
1 m. I-a francia marocain 59
1 m. I-a francia batist 65
1 m. I-a Raye zephir 54

1 m. I-a francia száda Lei 69
1 m. 100 cm. széles, mosó selyem
pouplin 144
1 m. 100 cm. széles mintás selyem
pouplin 144
1 m. 100 cm. széles angol pouplin .. 165
1 m. 100 cm. széles francia mosó
georgette, gyönyörű színekben .. 115

Selyem crepe de chinek 650 Lei

Chiffonok, kelengyevásznak

óriási választékban.

SPORT

A Kassai AC—Haggibbor

Ma délután fél hétkor a városi pályán mérköznek meg egymással a Kassai AC, amely első ízben vendégszerepel Kolozsváron és a Haggibbor. Szlovenszko bajnokcsapata, a cseh futballban elismerten kimagasló szerepet vívó kassai csapat teljes első garnitúrájával érkezett meg szombaton Kolozsvárra és a most megnyíló nemzetközi mérkőzések sorában minden bizonyítással a legelső attrakciók között fogják szerepelni a kassai vendégek. Gyors és lendületes, de iskolázott és technikai felkészültségnek minden fejezetével felszerelt csapat mutatkozik be a kolozsvári publikumnak és elsősorban kell kiemelni a csatársort, amelynek lövőkészségéből minden bizonyítással sokat tanulhatnak — ha ugyan akarnak — a kolozsvári csatárok.

Ellenfele, a Haggibbor természetesen leg-erősebb együttesét állítja sorompóba erre a találkozásra. Kétszer egymásután meglehetősen bizonyítatlan teljesítményt nyújtott a Haggibbor csapata és ha mi ennek ellenére is reményteljes várakozással tekintünk a ma délutáni találkozóra, tesszük ezt azért, mert ismerjük a Haggibbor való értékeit és mert tudjuk, hogy elsősorban külföldi és valóban erős csapatokkal szemben szokta és tudja a Haggibbor teljes tudását kifejteni. Így történt ez az UTK, a Blue Star, az NSC és a 33 FC elleni mérkőzésekben és minden bizonyítással így fog történni a mai nemzetközi mérkőzésen is, amely alkalmat fog nyújtani a Haggibbornak a hibák reparálására. A Haggibbor valószínűleg a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet: *Rosenfeld—Pollák, Wesel—Ordentlich, Klein, Sternberg—Grünbaum, Reményi, Róth, Fahn és Rosenfeld.*

A mérkőzést Nagy Lajos fogja vezetni. Hétfőn a komplett összeállításban szereplő Kolozsvári AC lesz a kassaiak ellenfele. Ezt a mérkőzést Czincár Imre fogja vezetni.

— **Felemelték a vasuti perronjegyek árát.** A CFR igazgatósága június elsejétől kezdődően a vasuti perronjegyek árát két lejről öt lejre emelte fel. A rendelet szerint, ha valakit jegy nélkül találnak a perronon, 20 lejre bírságolják meg.

Egy szanatórium élete

Knut Hamsun „Utolsó fejezet” című regényében egy szanatórium életét festi meg. Betégek életét, akik egészen másképp látják az életet, valahogy koncentrikusabban, lüktetőbben, szenzibilisebben, mint az egészségesek. És mégis nagyon szomorúan, a megzavart vér és ideg pesszimizmussal. És a beteg szobák közelében ragyogó apparátusok, laboratóriumok csendjében orvosok sűrűnek-forgognak, az élet és halál titkainak tudói, akik kegyetlen harcot folytatnak az életért, a betegek életéért.

A napokban egy kolozsvári idegszanatórium, a „Nerva” mellett mentem el, amelynek nyitott kapuján át előkelő csend áramlott ki, gyógyító csend, amely szinte vonzott. Eszembe jutott Knut Hamsun regénye, a szanatóriumok érdekes élete és beléptem a díszes hallba.

Bevezettek a Röntgen-laboratóriumba, ahol *Herschkovits dr.*, a jónévi röntgenológus, lekötelező szívélyességgel magyarázza el a Röntgen-gyógyászat egyszerű eredményeit.

— A röntgenológia — mondja — az utolsó tíz évben nagyobb haladást tett, mint az egész orvostudomány Hypocrates óta napjainkig. A röntgen sugárak előtt nincs többé rejtély a diagnózis terén, amióta a Röntgent tökéletesítették. És a röntgenológia nemcsak a diagnosztikában művel csodát, hanem a terapia, a gyógyítás terén is. Hatása csaknem egyenrangú ma már a rádiummal, különösen a daganatok és rákos megbetegedések terén.

Es *Herschkovits dr.* szívélyesen elmagyarázza a röntgen-gyógyítás történetét, melynek utjait orvos-mártírok egész sora szegi be. Pár ezer beteg gyógyult meg már itt, Erdélyben röntgen-kezelés által.

Jelentik, hogy *dr. Engelberg Oszkár*, a „Nerva” főorvosa vár reám. Felmegyek a főiri lakosztályokhoz hasonlóan piros szőnyeggel szegett, művészi faragású korláttal készített lépcsőn és belépek *Engelberg dr.* hűvös, higiénikusan berendezett szobájába.

A szanatórium belső élete iránt érdeklődöm nála.

— Egy szanatórium sikerét és elhivatottságát az elért eredmények, gyógyulások igazolják. A „Nerva”, rövid fennállás óta is meglepő eredményekkel büszkélkedhetik. Szép eredményeket értünk el a metaluszes megbetegedések (paralísis, tabes) gyógyítása terén, amelyeket malária-oltással értünk el, valamint a Wagner-Jauregg szerint alkalmazott utókurával. Voltak betegek, akik nem tudtak beszélni és beszélőképességüket visszanyerve távoztak el.

— Az ideggyógyászat terén *Porsche dr.* precíz diagnózisa alapján a hipnózissal is szép eredményeket értünk el. Egy urhölgy, aki tíz év óta nem tudott járni és a külföldi klinikákon sclerosis multiplexet állapítottak meg betegségként, ami gyógyíthatatlan, hipnotikus gyógykezelés útján teljesen gyógyult, a maga lábán hagyta el a Nervát, miután megállapítást nyert, hogy nem szervi betegségben szenved, hanem csak funkcionális zavarok okozták bénaságát.

— Sikeresen gyógyítottunk agyvérzés miatt támadt bénulásokat, amelyek ritkán gyógyulnak teljesen, encefellitiseket (agyvelőgyulladásokat), amelyek az esetek 90 százalékában nyomot hagynak maguk után. Két esetben ilyen betegek is teljesen gyógyultak, a maguk lábán hagyták el a Nervát, miután megállapítást nyert, hogy nem szervi betegségben szenved, hanem csak funkcionális zavarok okozták bénaságát.

— Sikeresen gyógyítottunk agyvérzés miatt támadt bénulásokat, amelyek ritkán gyógyulnak teljesen, encefellitiseket (agyvelőgyulladásokat), amelyek az esetek 90 százalékában nyomot hagynak maguk után. Két esetben ilyen betegek is teljesen gyógyultak, a maguk lábán hagyták el a Nervát, miután megállapítást nyert, hogy nem szervi betegségben szenved, hanem csak funkcionális zavarok okozták bénaságát.

— **Agyonlöttek kémkedésért egy lengyel tábornokot.** Kownóból jelentik: Kleszcinszki tábornokot, a lengyel hadsereg volt vezérkari főnökét, az oroszoknak való kémkedés miatt a katonai bíróság halálra ítélte. Az ítéletet tegnap végre is hajtották: Kleszcinszkit agyonlöttek.

K

Egyesült Közgazdasági
Lejátszóbank

Devizák

Zürich
Newyork	..
London
Páris
Milano
Prága
Budapest	..
Belgrád
Bukarest	..
Varsó
Bécs
Berlin	..

Száz lej árfolyam

A lejre szóló
restből jelentik:
vatal figyelmeztet
amelyben ismételt
intézetekkel és vá
külföldi kiutalások
váltóknak külföld
csatása kizárólag
közölhető.

Szezonárulat
tojtást. Bukarestb
désügyi albizottság
vagonszállítmányt
amelyek export cé
minősíti és mint i
csoporthoz tartozó
kást és továbbítás

Csak ötévenk
get kéri Csehszlovákia
tik: A csehszlovák
pokban megküldte
kényszeregyezségek
javaslatot. A jav
egyezségi kvótát e

N
E rovatban közöltek
telelő

Alulírottak ezennel
tisztelt vásárlóközönség
3-án reggel óta ismét
hus kiárusítását saját
közönség további szí
tiszteléssel

„Bren
gyerm
kocs

volt é

Kizár

Herkul
Cluj, Cal. R

Árjegyzék díjtalan.
árh

Közgazdaság

Tőzsde

A piacon ma a kínálat kerekedett felül és lanyhaságot idézett elő.

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Buka- rest	Buda- pest	Bécs	Prága	New- york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3220—3230	—	—	491	3230	—	—	—	1923 ¹ / ₂
Newyork ..	166—167	51987	51996	2553	167	—	—	—	—
London	812—815	252470	252480	12401	812	—	—	—	—
Páris	655—665	2036	2036	—	656	—	—	—	48594
Milano	920—930	2882 ¹ / ₂	2895	14175	—	—	—	—	391 ¹ / ₈
Prága	495—498	1540	1540	—	497	—	—	—	559 ¹ / ₂
Budapest ..	2920—2930	9065	9065	—	—	—	—	—	296 ¹ / ₄
Belgrád	—	91350	913 ¹ / ₂	—	—	—	—	—	—
Bukarest ..	—	315	313 ¹ / ₂	1545	—	—	—	—	176
Varsó	—	5810	5810	—	—	—	—	—	61 ¹ / ₂
Bécs	2350—2365	731570	731750	—	2360	—	—	—	—
Berlin	3965—3975	12320	12320	—	3965	—	—	—	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 213¹/₂ Páris 1545, Budapest —, Bécs —, Prága —.

A lejre szóló külföldi kiutalások. Bukarestből jelentik: A legfőbb devizaellenőrző hivatal figyelemztető rendelkezést küldött szét, amelyben ismételtelen közli az autorizált pénzintézetekkel és vállalatokkal, hogy lejre szóló külföldi kiutalásokat, valamint lejre kiállított váltóknak külföldi rendelkezéssel történő kibocsátása kizárólag speciális engedély alapján eszközölhető.

Szezonárunk minősítették az exporttojtást. Bukarestből jelentik: A CFR közlekedésügyi albizottsága elhatározta, hogy a teljes vagonszállítmányt kitevő tojtásküldeményeket, amelyek export céljait szolgálják, szezonárunk minősíti és mint ilyet augusztus 31-éig a II. csoporthoz tartozó árúkat szerezni fogják a berakást és továbbítást eszközölni.

Csak ötévenként lehet kényszeregyezséget kérni Csehszlovákiában. Prágából jelentik: A csehszlovák pénzügyminisztérium a napokban megküldte az érdekképviseletnek a kényszeregyezségek reformjáról szóló törvényjavaslatot. A javaslat a minimális kényszeregyezési kvótát egyéves fizetésnél 40, kétéves

fizetésnél pedig 50 százalékban állapítja meg. Olyan személyek, akik egyszer már kiegyeztek, csak öt évvel az első kiegyezés után kérhetnek újabb kényszeregyezséget.

Likvidálják az 1919—1922. évi vasuti károkat. Bukarestből jelentik: A CFR kereskedelmi ügyosztálya nemrégiben megkezdte az 1919—1922. év végéig benyújtott vasuti károk megtérítésére irányuló magánkéresek likvidálását. A végleges munkálatok előreláthatólag csak decemberben fognak befejeződni.

A sülelmedi pünkösdi országos vásár Sülelmed község előjáróságának értesítése szerint az ottani pünkösdi országos vásárt június 14 és 15-én, kedden és szerdán tartják meg.

Porcellánárunk vasuti szállítása. Bukarestből jelentik: A CFR kereskedelmi igazgatósága rendeletileg szabályozta a porcellánárunk vasuti szállítását. A rendelet szerint a csomagolt porcellánárunkat prima árúnak kell deklarálni és az a) vasuti tarifa szerint osztályozni, míg a csomagolatlan árut a b) tarifának megfelelően vagonárúként kell fuvardíjazni.

Nyiltér

E rovatban közölték a szerkesztőség semminemű felelősséget nem vállal

Értesítés

Alulírottak ezennel tudomására hozzuk a mélyen tisztelt vásárlóközönségnek, hogy pénteken, június 3-án reggel óta ismét megkezdjük az orthodox kóser húskészítést saját helyiségünkben. A nagyérdemű közönség további szíves támogatását kéri — teljes tisztelettel

Ifj. Pál Márton
Schnabel Herman

'Brennabor' gyermek kocsis

volt és marad a legjobb.

Kizárólag kapható

Herkules Áruház
Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 12.

Árjegyzék díjtalan. — Vizonteladónak nagy árkedvezmény

Tennis-nadrág 500 L.

Vászon-öltönyök

Lüster-saccók

NEUMANN M. Cluj férfi- és fiu-ruha áruhaza,
Piata Unirii 14.

Nagyiklódí iparos jeschiva felhívása.

Zsidó Testvérek!

Köztudomású, hogy Nagyiklódon évek óta egy Iparos Jeschiva asztalos, szabó, lakatos műhelyekkel berendezve, nagy sikerrel működik, melynek célja a szegénysorsú bochereket a hagyományos zsidó nevelés és bensőséges Tóra-oktatás mellett a szegénytelen koldulástól megmenteni és ipari pályára előkészíteni, hogy amikor eljön annak az ideje, hogy az étellel való küzdelmet felvegye, felemelt homlokokkal, bátran és büszkén a dolgozó emberek öntudatával keresi és találja meg helyét a társadalomban.

De sajnos, évek óta kinlódunk említett műhelyeinkkel drága bérelt házakban. Mindenki megértheti, hogy ez az állapot Jeschivánk előmenetelére káros kihatással van. A napokban szerencsénk volt vendégül látni Cserschin urat, a Berlieni Joint vezérigazgatóját, kinek alkalma volt személyesen megismerni Jeschivánk nemes célokat szolgáló intézményeit s ez alkalommal megígérte a vezérigazgató ur, hogy egy nagyobb összeget fog rendelkezésünkre bocsátani egy az általa is megfelelőnek talált, megvételre kínálkozó ház megszerzéséhez, azzal a kikötéssel, ha az erdélyi zsidó társadalom, mint kezdeményező is hozzá járul ehhez megfelelő összeggel.

Tehát felkérjük zsidó Testvéreinket, adakozzanak e nemes célra, hogy iparos Jeschivánkat, a mely minden rétegű nagyjainktól írásbeli elismeréssel is bír és annak növényéi mind vallásos iparosok, zsidóságunknak becsületére valnak, fentartani és előbbre vinni képesek legyünk.

Az adakozási módozatot és ennek ellenében Jeschivánk által vállalt kötelezettségeit így állapítottuk meg:

1. 1000 lei adományért a) az adakozó neve emléktáblán lesz megörökítve, — b) Netaláni elhalálása vagy pedig már elhalálozott családtag után az első gyászoló évet és a járzeitokat a főrabbi ur növényéivel együtt szabályszerűen megtartja.
2. 5000 lei adományért az 1. pontban említett jogokon kívül ápy-alapítványban részesül, amennyiben az újonnan vett ház internátusában egy ágy az ő nevére meg lesz örökítve.
3. 25,000 lei adományért az 1. pontban említett jogokon kívül az internátusban egy egész lakszoba az adakozó nevét viseli.
4. 50,000 lei adományért az 1. pontban említett jogokon kívül egy műhely az adakozó nevét viseli.
5. 100,000 lei adományért az 1. pontban említett jogokon kívül a Talmud tanterem az adakozó nevét vi eli.
6. 200,000 lei adományért az 1. pontban említett jogokon kívül az egész internátus az adakozó nevét viseli.

Természetbeni adományok u. m. asztalos és lakatos szerszámok, Menza részére élelmiszerek, valamint az Internátus részére ágyneműt is szívesen elfogad a Vezetőség.

Elod, jud. Somes 5687 Sivan 1. (1927 jun. 1.)

Pénzbeli adományok küldendők: Rosman Leopold, szeszgyáros, bármennyű levelezés küldendők Braun Henrik főrabbi ur címére.

Prima tűzifát

legjutányosabban házhoz szállit FISCHER fatelep, Cluj, Piata Gării No 2.
Telefon 1300 Telefon 1300

Alapított 1874.

Reich B. Károly Fiai
Kötél- és kendergyárosok
Üzlet és iroda: BULV. REG. MARIA 15.
Telefon 6-49. ARAD Telefon 6-49.

Tilott és gerebenezett kenderek
Gazdasági kötélárúk
Gépjátó kötelek
Malomhevederek
Zsinegek, zsákok, vízmentes ponyvák stb.

APRÓHIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állás-keresőknek 20% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk ha portóbélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

Autóbusz, 13 személyes Fiat és egy 13 személyes Ford, kitűnő állapotban, modern carrosseriával, előnyös fizetési feltételek mellett eladó. Értekezhetni calea Victoriei 3. szám alatt Közhasznú Takarékpénztárnál.

Kiadó egy szépen hutorozott utcai, különbéjratu szoba 2 zsidó fiatalembernek, esetleg teljes ellátással, Rudolf-u. 54. 2769

Hunwald

Cluj, Str. Vlahuta (volt Bolyai-u.) 3. Telefon 147

Üvegesiszolda és tükörgyár. Táblatüveg raktár és üvegezési vállalat. Hibás tükrök újrafoncsorozása. 1007

Egy Clayton-Schutleworth cséplő 6-os, egy Garet kazán eladó. Raktáron tartok pálinkafűző üstöket, mosó üstöket és pernetezőket stb. Weisz Salamon rézműves, Simleul-Silvanie

Román, angol, francia, német, magyar fordítások. Levelek (cégeknek hónapra), kérvények, periratok, tudományos, műszaki, közgazdasági, irodalmi cikkek stb. Másolások, sokszorosítások. Dr. Mandel, Strada Ratiu (v. Kötő-u.) 3. Telefon 831.

Staniol

Lepage-nál Cluj. Gyári raktár. Kérjen jegyzéket és ajánlatot. Staniol, pergament, viaszpapír, Wellpappe és minden hasonló cikkekről.

10 válogatott könyv

Gyönyörű regények, szindarabok, értékes tanulmányok, Palesztina, Egyiptom részletes leírása az

Uj. Kelet könyvsorozatában:

- Az olcsó könyvesporthba tartoznak:
- Szabó Imre: Zsidó Almanachja (1927)
- Ignotus: Olvasásközben, tanulmányok
- Dosztojevszkij: A főinquisitor, regény
- Kassák Lajos: Misilló királysága, regény
- Wilde Oskár: Az emberi lélek a szexuális életben, regény
- Blicher Clausen: Heine Iriga, regény
- Tábori Róbert: A négyvenéves férfi, regény
- Schopenhauer: A szellem metafizikája, filozófia
- Zoltán Sándor: Örvény, dráma
- Ben Ami: Palesztina-Egyiptom utmutató.

A szenzációs könyvsorozat ára — portóköltségen kívül — százhusz lej. Megrendelhető levelezőlap útján az Uj Kelet könyvsztályában (Cluj, Strada Baron L. Lop 10.) Kolozsvári olvasóink az Uj Kelet kiadóhivatalában vehetik meg a sorozatot, levél, vagy telefon-rendelésre házhoz küldjük.

Kereskedelmit végzett fiatalember állást keres. Cim a kiadóban.

Butorozott szoba, fürdőszoba husználattal, belvárosban kiadó. C.m a kiadóhivatalban.

Cluj mellesli földbirtokos keres az iskolai szünetidőre 10 éves leánya mellé egy izr. perfekt németül beszélő és zongorázni tudó urileányt. — Dr. Gruber, Postakert-utca 70. 2771

Autóbusz-járat naponta. Indulás Borsáról Jacobenire 2:30 délután. Indulás Jacobeniből Borsára 8:30 reggel.

Butor

legelősbban beszereshető, hitelképeseknek részlet kedvezmény.

Klein I. C. Reg. Ferdinand 69

פיריפ ווייס Marosujvár

וורד אם 12-טען יוני ערשטע פיר שמאך האפטע קיכע אונד נוטע בעדיענע וורד גארנטערט. פיר יצחק שאמועל

Monostori-uton kiadó egy szoba 2 fiatalembernek. Cim a Kadima nyomdában Str. Baron L. Pop 10.

Hölgyek és urak! Barabás & Co

Dacára a nagy vámemelésnek, C. Regele Ferdinand 31. (volt Szigethy hentesizlet) harisnyákat és mindennemű rövidárut régi árban árusít.

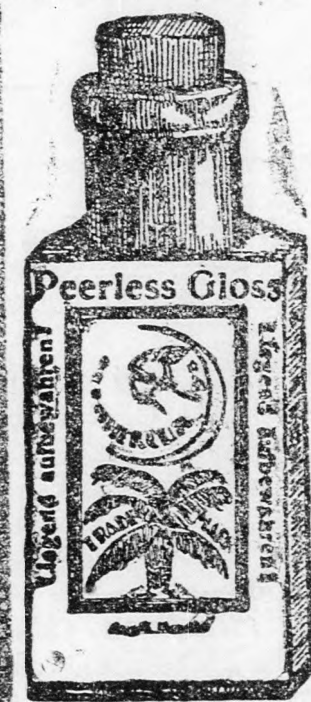
- Női pamutharisnya L. 29-től feljebb
- Női flohrharisnya L. 63-tól
- Férfi pamutharisnya L. 19-től
- Férfi flohrharisnya L. 65-től
- Gyermekharisnya L. 18-tól

Allanóan nagy raktár D. M. C. árukból! Angro és Endetail osztály!

Pályázat

A buteni orthodox hitközség azonnalra kisebb családú vagy nőtlen metszőkántort keres. Ajánlatok fizetési igények, családi állapot és eddigi pályafutás közléssel kéretnek.

Izraelita hitközség Buteni (Aradmegye)

A legkiválóbb Perlessgloss-Apreiura, Talppolitur, valamint minden cipészipathoz szükséges vegyi termékek a

MERCUR készítmények.

Gyártja: Rozák és Sámson Cluj, Str. Regina Maria 9. Telefon 7-19. — Kapható minden jobb börtüzletben

Mégis csak legjobb a késnélküli

„IDEAL”

borotváló por, mely az ország területén higienia szempontból a legjobban elismert borotváló szer, az arcot nem marja, kellemes hatást hagy utána. Ovakodjunk az ár-talmas utánzatoktól. Csak az „IDEAL” felirású a valódi. Mindenütt kapható. Egyedüli készítője:

Reszling József fodrász

Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.

Finom borotváló szappan 10-es csomag 60 lejért kapható. Viszonteladókknak árkedvezmény

Vasárugyár társat keres

a legmodernebb automata- és szerszámgépekkel felszerelve, a legkeresettebb tömegcikk gyártására berendezve, a kereskedelmi vezetésre fokozatosan befektetendő egymillió lei tőkével. Megkeresések „Versenymentes Rbt 1431” jelige alatt Rudolf Mo se S. A. hirdetési irodába, Timisoara I. Str. Mercy 2 alá küldendők

Fájós, beteg lábaknak

PODOL

lábápoló s lábizzadási elleni krém valóóság áldás

Hatása bámulatos, kezelése egyszerű. Az egyetlen lábápoló, mely mindenféle lábántalmat azonnal és tökéletesen megszüntet. Csodás hatását ezer köszönőlevél igazolja, mert nincs az a lábájás, legyen az izzadással járó, vagy égető érzés, puffedség, láb dagadása, hogy az egy kura betartása után meg ne szűnjön. Hatásának titka, egyuttal óriási előnye zsíros tartalma, melynél fogva hatása állandó, nem igényel mindennapos kezelést. Kenje be csak egyszer lábát Csanda-féle Podollal s lábizzadása azonnal megszünt, lába visszanyeri rendes puhaságát, üve, fűss lesz, járhat, dolgozhat, sportolhat vele, nem éri, hogy cipő van a lábán, tykszemképződésnek elejét veszi, megvédi a megfagyástól és a dagadástól. Ne kísérletezzen különféle szerekkel, a Podol minden lábántalmat biztosan megszüntet. Egy doboz ára 35— lej, utasítás mellékelve. — Kapható minden gyógyszertárban, drogeriában. Készíti Csanda Gyógyszertár, Oradea. Postai szétküldés, 3 doboz rendelésnél bérmentve. — Utánzatoktól ovakodjunk!

Megjelent

újabb és bővített kiadásban az ismert világhírt riportert: Dr. Philipp Paneth érdekes, vonzó könyve a néhai nagy erdélyi országos főrabbi: Mareh Jecheskel életéről és családjának elágazásáról a mainapokig. Egyben felöleli az egykorú erdélyi zsidóság történelmét,

Rabbenu Jecheskel

cimen, finom famentes papíron. A könyvet, amely a londoni „World Edition” kiadványa, számos eredeti felvétel illusztrálja. Erdély számára ebből a németnyelvű kiadvásból korlátolt példányszám készült. — Ára fűzve 1 dollár, izléses arannyomású kötésben 1 dollár és 30 cent, a napi árfolyamra átszámítva.

Megrendelhető a „World Edition” erdélyi könyvsztályában Alba-Iulia, a pénz előzetes beküldése ellenében, vagy utánvétellel 17 lejjel több.

FRIEDMANN szerencsége kolosszális! Huszmillió Leit S 750,000 nyerhet

esetleg egyetlen sorsjeggyel. Nyeremények: 500,000 silling, 250,000 silling, 100,000 silling stb. középszemben, minden levonás nélkül.

A világ legelőnyösebb sorsjátéka!

100,000 sorsjegy, 50,000 nyeremény. Minden második sorsjegy nyer. Huzás (1. oszt. 1927 jun. 21 és 23. Sorsjegyárak osztályonként: 1/8 S.4— S.8— S.16— S.32— Lei 100 L. 200 L. 400 L. 800 Rendelje meg azonnal.

Rendelése kézhezvétele után elküldjük az eredeti sorsjegyet a hivatalos játéktervezettel együtt. Fizetendő a sorsjegy átvétele után. Rendelések zárt borítékban a következő címre intézendők:

Ludwig Friedmann, Wien, I. Salzgries 12/14.

Az V. osztály 100,000 Schillinges (2 1/2 mill. lei) főnyereményét az általunk eladott 54,524 számú sorsjegy nyerte meg

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Cluj-Kolozsvár, St. Bar L. Pop (Brassai-utca)

Telefon:

Szerk. és kiadóhivatal 9-77

Zs. N. Sz. — — — 2

Egyes szám ára pártváron és vidéken 5 Bkarestben is 5

1927 június 8 Sze

Az új

A királyi kézirat testület két házát urnák elé szolítja a parlamenti képviselőmágy elnöke, Barborom nap alatt mártot is tett, amelybe szögezte le, hogy a feltételek nélküli ahive. Az első miniszterfésztációt bocsátott amelyben felszólítja polgárát, hogy egygatva, gyakorolja v

Ezek az ünnepehangra találnak ne az ország minden Esztendők óta egyközvéleményének, h tásokon minden illekorolhassa állampolparlamenti választás

Erdély, de az egkell tehát álljon és kell szervezze a maországos választásokforduljon, hogy a szétszakadva járuljvalóban eredménye akarjuk vivni, hogy módon képviselve házában, imponáló vonuljunk a választ

Nem akarjuk itt amelyek életkérdésméltó módon repreben, hiszen tulontu morális és egzistertudjuk megvédeni, kat a legfőbb fórum

Épen ezért Erdorszdöntő napokban minden nézeteltérés tát juttassa kifejezés faktorai idejeko a zsidóságot arról, tásokon és milyen urnák előtt.

Erdély zsidóságsát már régebben a blokk kezébe tette szágos követői e hóhétfőjén összegyűlt erdélyi zsidóság pol választásokon követnek. A zsidó választóság valmennyimot fog adni és maki szíven viseli saj és népének sorsát, blokk által kijelölt amikor az alkotmtartó kormány akarnhat meg a választókai képviselőhöz jsága is.

Alig harminc m ket az országos vál a rövid idő alatt n lennie, mert sorsun erőink egységbe k szüljön fel tehát san az urnák elé e gyen hitet az Orszá nak, mint az ország programja mellett.